

Socialdepartementet

Remittering av departementspromemorian Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende – förslag till bestämmelser rörande bl.a. omedelbar placering, sekretess och skolgång (Ds 2020:16)

Kammarrätten vill utifrån de aspekter som domstolen har att beakta lämna synpunkter på förslaget i promemorian till ny bestämmelse om omedelbar placering i skyddat boende. Detta inbegriper även synpunkter på förslag till komplettering av 6 kap. 13 a § 5 föräldrabalken, FB, som lades fram i betänkandet Ett fönster av möjligheter – stärkt barnperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017:112), se avsnitt 3.1.1, 3.1.2 och 3.1.3. Kammarrätten har inga synpunkter på förslagen i övriga delar.

Barn ska kunna placeras omedelbart i skyddat boende (avsnitt 3.1.1)

Som en allmän utgångspunkt saknas i promemorian en närmare analys av behovet av särreglering för den aktuella placeringsformen i förhållande till andra placeringsformer enligt socialtjänstlagen. Den i betänkandet föreslagna regleringen i 6 kap. 13 a § 5 FB är av en annan karaktär än de andra insatser som socialnämnden med samtycke från en av vårdnadshavarna kan besluta om. I en situation när en vårdnadshavare ansöker om insatser utanför hemmet för sitt barn och den andre vårdnadshavaren är okontaktbar av något skäl och det därför inte går att inhämta eller utreda dennes samtycke, kan socialnämnden vara nödgad att ta ett beslut enligt 6 § LVU. Det hade varit önskvärt med en mer övergripande genomlysning av andra placeringsformer i sådana situationer där endast en vårdnadshavares samtycke går att inhämta.

I materiellt hänseende uppställer promemorians förslag om omedelbar placering i skyddat boende krav på att placeringen inte ska kunna avvaktas med hänsyn till risken för barnets säkerhet och hälsa. Bestämmelsen i 6 § LVU

Postadress

Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 5

Telefon

08-561 690 00

Telefax

08-14 98 89

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

om omedelbart omhändertagande tar sikte på risken för barnets hälsa *eller* utveckling. Som förslaget nu är utformat ska det alltså utöver risken för säkerhet även finnas en risk för barnets hälsa för att en placering i skyddat boende ska komma i fråga. Det är oklart varför inte rekvisitet säkerhet är tillräckligt för att socialnämnden ska kunna fatta ett beslut om omedelbar placering. Vidare är det oklart varför rekvisitet hälsa har valts men inte rekvisitet utveckling.

Bestämmelser om handläggningen och om socialnämndens ansvar för barn som placeras omedelbart i skyddat boende (avsnitt 3.1.2 och 3.1.3)

LVU är en tvångslagstiftning som ytterst syftar till att bereda barn och unga vård i de situationer då insatser enligt socialtjänstlagen inte är tillräckliga eller möjliga. Utöver de handläggningsbestämmelser som finns i LVU saknas i promemorian en tydlig motivering till varför bestämmelsen om omedelbar placering bör införas i LVU, särskilt med beaktande av att ett barn under sin omedelbara placering i ett skyddat boende inte omfattas av LVU och då avsikten inte är att det ska följas upp med en ansökan om vård enligt LVU. Kammarrätten anser att den lagtekniska placeringen av bestämmelsen om omedelbar placering i LVU inte är optimal och att den riskerar att leda till svårigheter vid rättstillämpningen.

Detsamma gäller för den lagtekniska utformningen av 6 c § LVU som endast delvis innehåller en uppräkningsbestämmelser som är tillämpliga. Som exempel kan nämnas att bestämmelsen i 6 c § LVU inte innehåller en hänvisning till 40 § LVU om att beslutet ska gälla omedelbart med däremot en hänvisning till bestämmelsen i 6 § andra stycket LVU om rätten att besluta om en omedelbar placering i skyddat boende. I den fortsatta beredningen av förslagen bör det övervägas om inte insatsen omedelbar placering i skyddat boende bör regleras i en egen lag.

Slutligen vill kammarrätten framhålla att det i promemorian saknas en närmare motivering till varför rättssäkerhetsaspekterna vid en omedelbar placering har ansetts så angelägna att ett sådant beslut ska följa handläggningsbestämmelserna för ett omedelbart omhändertagande enligt LVU. Ett efterföljande nämndbeslut om placering i ett sådant boende ska i stället omfattas av krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten. Ett sådant beslut medger inte heller någon rätt till offentligt biträde. Kammarrätten vill i denna del framhålla att för den vårdnadshavare som inte samtycker till en placering i ett skyddat boende kan ett beslut enligt föräldrabalken om placering framstå som en lika ingripande åtgärd som ett beslut enligt den föreslagna bestämmelsen i 6 b § LVU.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Peder Liljeqvist. Föredragande har varit kammarrättsfiskalen Julia Vinterskog.

Peder Liljeqvist

Julia Vinterskog

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå